

PRUSKÉ ÚTOKY ZA RUSKOU LINII

Od Baltického moře až k Bessarabii teutonská vojska prudce doráží na ruské linie.

VARŠAVA CÍLEM TEUTONŮ.

Úspěchy teutonských vojsk v okolí Prasnýše. — Generál Mackensen snaží se postoupit.

Rusové porážkou Rakušanů u Krasníku přiměli teutonské spojence ke změně vojenských plánů. Ještě před čtrnácti dny v pohybech za účelem dobytí Varšavy hlavní váha spočívala na operacích generála Mackensena v jižním Polsku, ale nyní přenesena byla na sever do okolí Prasnýše, kde v minulých dnech Němci pod generálem Hindenburgem udeřili novou silou na ruské posílec. Je to již čtvrtý pokus Hindenburgův o zlodání ruského odporu v těchto místech a boje nevyvinuly se ještě do takového rozsahu, aby bylo možno souditi, setká-li se v výsledku anebo potká-li jeho nynější silný nápor osud dřívějších podobných pokusů.

Když Rusové úspěšně — hlavní použitím železnice — zastavili postup teutonských vojsk v jižní Hallii, dalo se očekávati, že německý nápor zahánjen bude jinde. I Rusové takový nápor očekávali a sesílili svoje posílec na celé línii od moře Baltického až na hranice Rumunska. Němci rychle přesunuli hlavní váhu svých vojsk do okolí Prasnýše, severně od Varšavy a zde rychle za sebou jdoucí útoky přinesli jim první úspěchy. Němci obsadili již město Prasnýš, nalézající se padesát mil severně od Varšavy. Město toto nalézalo se již jednou v moci Němců a síce v prvním Hindenburgově náporu od východního Pruska, ale bylo Rusy znovu dobyto při protiofenzivě.

Tento Hindenburgův pohyb byl pro vojenské odborníky překvapením a jistě nebyl očekáván ani ruským generálním štábem. Mělo se za to, že vojska generála Mackensena, zastávající na svém postupu v jižním Polsku, budou sesílena a pokračovati budou ve svých operacích, jimž kladli Teutoni velkou důležitost. Němci ale na chvíli upustili od bočního útoku na Varšavu od jihu a obnovili útok na polský kapitol od severu. Hned po tomto prvním útoku na Prasnýš předpovídalo se, že brzy provedena bude ofenziva všeobecná a k té došlo počátkem tohoto týdne. Ruská fronta od Baltiku až k Bessarabii, skoro 1,000 mil dlouhá, je nyní předmětem prudkých útoků Rakušanů a Němců a na některých místech, kde posledních zpráv z Berlína, již povoluje. V baltických provinciích silná německá vojska pod generálem Buelowem překročila řeku Vindavu a postupují k důležitému ruskému obchodnímu městu, Ríga. V okolí Prasnýše Rusové byli nuceni ustoupiti na línii při řece Naraw. Na jihu generál Mackensen zahájil znovu ofenzivu a pokouší se postoupiti. Rakušané současně pak zahájili ofenzivu západně od řeky Visly v středním Polsku a podél řeky Dněstr v Hallii. Rusové bojují vytrvale a zasazují v mnohých místech prudké rány, ale budou-li schopni udržeti celou línii neporušenou, je doposud otázka.

Hindenburg po druhé rozhodl se zkoušeti theorii, že Varšava může jediné býti dobyta od severu. První jeho pokus, který odstartoval východní Prusko od Rusů, stál Němce obrovský počet mužů a málem znamenal pro ně pohromu následkem bahňitého stavu půdy. Nyní jenom špatné cesty budou Němcům na překážku, ale je možné, že tu zbudovají dobrou síť železniční, jako učinili ve středním Polsku. Berlín oznamuje, že Rusové již pomýšleli na vyklizení Varšavy, která ohrožována je na severu Hindenburgem a na jihu Mackensenem. Zdá se ale, že tyto dohady přece jenom jsou předčasné. Rusové ovšem sotva by připustili, aby proražena byla jejich línie a kdyby hrozilo takové nebezpečí, pak raději ustoupí, neboť čím dále postupuje nepřítel do ruského území, tím větší je naděje na ruskou konečnou vítězství.

Němci jsou připraveni vždy rychle změnit plány a neovládli se jeden plán, je tu plán náhradní, a jeho provedení přistupuje se bezprohlašně. Bylo očekává-

no, že Teutoni po dobytí pahorků východně od Lvova, zastaví ofenzivu v těchto místech a vřhnou hlavní sílu svých armád na nějaké místo jiné. Také o všeobecné ofenzivě na západě se mluví o. Z Itálie posláno bylo německé vojsko na jiné línii. Rakouské armády generála Boehm-Ermolliho a arciknížete Bedřicha měly udržovati línii na Dněstru a východně od Lvova bez pomoci německé. Armáda rakouského arciknížete Josefa Ferdinanda pak měla postupovati ku Krasníku v středním Polsku.

Velkokníže Mikuláš, velitel ruských vojsk, uznamenal seslabení Rakušanů a poslal ku Krasníku posily. V prudké bitvě, trvající několik dní, rakouská vojska byla poražena. Ústup byl nutný a tím odhaleno bylo levé křídlo armády generála Mackensena, jež nalézala se dále na západ. Rusové udeřili rychle na toto křídlo a přiměli je k ústupu. Vítězství to, ač lokální, není bez strategického významu. Přesvědčilo Němce, že bez jejich pomoci Rakušané nejsou schopni vzdorovati útokům ruským a německá vojska byla znovu poslána na sesílení Rakušanů ve středním Polsku a při Dněstru. Němci uznamenali, že v Hallii Rusové nalézají se v takovém postavení, že snadno mohou být dobyti znovu Lvova a to znamenalo by, že v několika následujících týdnech bylo by nutno znovu zápasiti o Přemysl. Toto zarážení Teutonského postupu uchránilo Varšavu od nebezpečí od jihu aspoň na čas.

Jižní teutonské armády zahájily nyní ofenzivu jenom za tím účelem, aby zamezily sesílení ruských posílec na severu. Hlavní síla německého náporu je severně od Varšavy, kde Hindenburg pokouší se o překročení řek Naraw a Bobr a o boční útok proti Varšavě. Současně pak silná německá armáda má postupovati k Rize, která nalézá se jenom 300 mil od Petrohradu. Z těchto operací dalo se souditi, že Němci jedná se o zdržení Ruska dříve, než zahánjen bude silný a všeobecný nápor na západě. Němci prý vidí, že spojení v přítomné době na západě nemohou příliš poskoditi německé postavení a proto prý je nevhodnější doba k zdržení Rusku.

Přítomné postavení Rusů líčeno je v Berlíně jako žalostné. — Plných čtyřicet procent ruských důstojníků bylo prý usmrceno anebo zajato od zahájení války a Rusko prý má značné potíže je nahraditi. Porážka v Hallii Rusy značně, dle německého soudu, seslabila. Dojde-li nyní k nové porážce u Varšavy, pak Rusko seslabeno bude prý do té míry, že bude toužiti po uzavření separátního míru. Nesmíme ale zapomínati, že tyto zprávy jsou posílány do světa jen z toho důvodu, aby odvrátila se pozornost od obrovitých ztrát teutonských vojsk, utrpěných při výboji v Hallii.

Rusové, jak se zdá, dosud mají nedostatek střeliva a pušek. — Mužstva, způsobilého pro vojenskou službu, je dostatek, ale není možno je vyzbrojiti. Rusové sice nejsou v tak zoufalém stavu s ohledem na zásobování střelivem jako při teutonském výboji v Hallii, ale přece jenom dostatek střeliva není.

Berlín má důvěru v úspěch Hindenburgova pohybu. Ale nesmí se zapomínati, že ruské posílec jsou v těchto místech dosti silné, aby vydržely německý nápor. S větší potíží dá se zastaviti postup německých vojsk v baltických provinciích, který veden je směrem k Rize. Rusové snaží se tu zastaviti postup německých vojsk a ohehrávají se tu vášnivě boje nepřetržitě. Němci nič vše, co nalézá se v krajinách, jimž o.sazených. Od Memelu k Libavě všechna letní sídla Bechty, villy, hotely a obydlí venkovská jsou proměňovány v ruiny.

Boje na západě.
Ve Francii a Belgii v týdnu minulém uznamenaná byla zvýšená činnost Němců. Několik protitoků, vedených proti línii spojené v Arrasu, v distriktu Champagne, mezi Maasou a Mosellou a v hořejším Elzasu, nasvědčuje tomu, že Němci dostalo se posil. V jmenovaných místech posledních dnůch tehly se prudké boje, ale Němci nezískali jimi vlastně ničeho. Němci v několika místech dobyli sápků, ale v sápk-

ti je opět ztratili, zatím co Francouzové v několika místech postoupili. Ve Vogésích francouzská vojska došla pozoruhodných úspěchů ve čtvrtek minulého týdne. Armáda korunního prince neustává v tlaku směrem k Verdunu, v Argonnách a v distriktu Woevre, ale bez vaných výsledků. Klín u St. Mihiel rozšířen byl o několik set yardů v několika dnech bojích, ale tím situace se nezměnila.

Italsko-rakouské bojiště.

Na italsko-rakouském bojišti neudálo se v posledním týdnu žádných důležitějších bitev. Italské dělostřelectvo doráží sice nepřetržitě na pevnosti rakouské v okolí Gorice, ale všude jinde podlé Šotič soupeřící armády, dobře přepravené v zákopech, očekávají další vývinu bojů. Na planině Carso došlo v posledních dnech k dosti prudkým bojům, ale Italové došli tu jenom malého úspěchu. — Na některých částech válečné fronty je pomalý postup Italů nepřetržitý. Rakušané dvakrát pokusili se o protiofenzivu, majíce v úmyslu provésti vpád do Itálie, ale oba pokusy setkaly se s nezdarem. Německo prý nyní shromažďuje velkou armádu u okolí Mnichova, jež má býti poslána na pomoc Rakušanům. Rakušanům dostalo se v posledních dnech zmocnění posil. Sedmý odpor učinil italský postup ještě pomalejším.

Boje o Dardanely.

V bojích na Gai-polském poloostrově vojska spojenců došla v posledních dnech několika úspěchů. Když spojení se přesvědčilo, že poborek Krithia, výborní Turky opevněný, nemůže býti dobyt útokem, zahájili jeho obkličování a učinili znamenitý postup. Pahorek tento je klíčem k tureckým posílcům v Dardanellách a vedl celým poloostrovem západně od Bulhár. Turci podnikli celou řadu protitoků proti tomuto novému pohybu spojení, ale byly zatlačeny a ztratili dvě línie zákopů. V prudké bitvě, která se tu stihla, ztratily turecké vojsky neobyčejně velké. Také spojení mělo ztráty značné.

Válka prý skončí v říjnu.

Německý císař, dle prohlášení londýnského časopisu Times, prohlásil k deputaci bankéřů, která žádala rozhovor, aby poukazati mohla na přítomné finanční nesnáze a velké riziko, bude-li ve válece pokračováno ještě jednu zimu, že válka skončí v říjnu. Bankéři upřímně prohlásili, že i v případě, že válka by skončila a nyní a Německo získalo velkou válečnou náhradu, postavení říše bylo by špatné. Bude-li se ale ve válece pokračovati, pak nastane všeobecný bankrot.

Německá ponorka potopena v Černém moři.

Německá ponorka, U-51, byla potopena v Černém moři ruskou válečnou lodí, dle informací, které získány byly z bulharského přístaviště Varna. Tato ponorka německá stala se proslulou tím, že pronikla anglickou blokadou na severu, projela Gibraltarem a operovala v Dardanellách proti loďstvu spojení. Ponorka tato potopila několik lodí spojení, poškodila v to anglickou válečnou loď Majestie, a projela Dardanel-

ami do moře Marmarského. Její pravdivou zprávu, že byla potopena, pak propula Bosporem s chytělá operovati proti ruskému loďstvu v Černém moři.

Rakušané popravili Američana.

Dle zprávy z Londýna popraven byl pro vlezradu v Moravské Ostravě František Berka, který byl americkým občanem. Berka, který byl 46 roků star, dopustil se vlezrady fečí v jistém hostinci. Postaven byl před vojenský soud, který jej odsoudil k smrti prověsem, ale rozsudek změněn na smrt zastřelením. Berka popraven byl za 2 hodiny po vynesení rozsudku.

Stávka v anglických uhelných dolech.

V uhelných dolech v jižním Walesu v Anglii vypukla v minulých dnech stávka, na které podílí se na 150,000 uhlákov. Vláda anglická, používá poprvé práva tak zvaného miněního opatření, vydala proklamaci, že nesmí býti žádná stávka. Na tuto proklamaci odpovědělo dělnictvo vyhlášením stávky. Mezi majiteli dolů a dělnictvem panovaly spory o zvýšení mzdy a vyjednávání nevedlo k žádnému cíli. Nyní dělnictvo žádá nejenom přírůvek 5-procentní na mzdu, ale zároveň o odvolání královského výnosu, znemožňujícího stávku. Má se za to, že stávka nebude mít dlouhého trvání a že brzy dojde k dohodě. — Vláda anglická nepochybně se sama přičiní o to, aby stávka co nejrychle skončila, neboť zbrojovky nemohou býti bez dostatečných zásob uhlí.

Rakouská "červená kniha."

Rakousko-uherské ministerstvo zahraničních záležitostí vydalo v minulých dnech "červenou knihu," v které odsuzuje válečné metody svých nepřátel a uvádí několik případů "barbarského jednání" a porušení mezinárodních úmluv. Kniha tato nese název "Sběrka důkazů" a je rozdělena na čtyři části. V první části částech jedná se o špatném zacházení s rakousko-uherskými diplomatickými a konsularními úředníky v nepřátelských zemích. Nikdy prý v historii neudálo se tolik případů podobných. Vyloučení rakousko-uherských diplomatických agentů z Marokka a Egypta je proti mezinárodní dohodě a bylo předmětem protestu u neutrálních zemí. "Červená kniha" ovšem nepovídá, že tito rakouští diplomatické jednatele popuzovali domácí lid ku vzpourě a dokonce takové vzpoury organizovali. Jenom pro tuto podvratnou činnost, kterou zneužíli pohostinnost země, došlo k jejich vypovězení. Třetí část knihy pojednává o případech špatného jednání s rakousko-uherskými občany v nepřátelských zemích. Uvádí se tu několik případů z Belgie a Francie, kde prý domácí obyvatelstvo projevilo nepřátelství k příslušníkům Rakouska a Uherska. Kniha ovšem nepovídá, že byly to v mnohých případech rakouské konsuláty, které zaviniy zoufalý stav příslušníků své země, neboť odepřely jim pomoci v době, kdy pomoci ještě mohly. V poslední části pak pojednává se o násilnostech vojinných nepřátelských zemí. Vypravuje se tu o násilnostech vojska francouzského.

ho i ruského. Kniha tuto správně označuje italský tisk jako smůlku již a vyloučené zfalšovaných prohlášení. Svět přijme knihu tuto jistě s rezervou. Kdyby srbská vláda odhodlala se vyjati knihu o rakouských násilnostech ve své zemi, ukázala by se lidskost rakouských německých a uherckých vojinnů v pravém světle. "Červená kniha" rakouská považuje se všeobecně za pokrytecký projev, který nemá za účel ničeho jiného, než odvrátiti pozornost od vážných hříchů rakousko-uherských vojsk.

Angličané chtějí mít 10,000 aeroplanů.

V Anglii zahájeno bylo v minulých dnech hnutí za účelem zřízení ministerství vzduchoplyby a zbudování 10,000 aeroplanů, které mohly by podnikati útoky na německé zbrojovky a komunikační línii. Lidé, stojící za tímto hnutím, snaží se přesvědčiti anglický národ, že spása Anglie je ve vzduchu. Kdyby mosty přes řeku Rýn denně byly bombardovány bombami, zákopové boje ve Francii byly by skončeny, dle náhledu přátel vzduchoplyby. Kdyby prý bylo posláno 1,000 aeroplanů a bombami nad Kruppovy továrny na stříelivo, německé armády byly by ochromeny. Kdyby zničeny byly hlavní mosty přes Rýn, postavení Němců ve Francii bylo by neudržitelným. Jeden vojenský train přejíždí po každém z patnácti mostů přes řeku Rýn každých šest minut. Každých čtyřia dvacet hodin 2,160 trainů, naložených potraviny a střelivem jde na západ přes řeku Rýn a později přejíždějí přes mosty Másy. 1,000 aeroplanů během jednoho týdne mohlo by zničiti všechny mosty na Rýnu a Máse.

Spiknutí k zavraždění bulharského krále.

Dr. N. Ghenadiev, bývalý bulharský ministr zahraničních záležitostí, a Elena Anastasievna byli v minulých dnech zatčeni v Sofii a kladě se jim za vinu, že organizovali spiknutí za účelem zavraždění bulharského krále. Dva Bulhaři, obvinění, že vrhli bombu, kterými usmrceno bylo množství prominentních lidí, byli odsouzeni k smrti. Ghenadiev tvrdí, že je bez viny, ale úřady prohlašují že mají po ruce důkazy, které svědčí o tom, že byl ve spiknutí se srbskými a ruskými agenty, jehož účelem bylo zavraždění krále a zorganizování revoluce. Anastasievna je manželkou jednoho z mužů, odsouzených k smrti.

Turecko je prý nabaženo války.

Množství zpráv z balkánských pramenů nasvědčuje tomu, že Turecko je již nabaženo války a touží po uzavření separátního míru. Zprávy tohoto druhu nebyly sice doposud potvrzeny, ale anglický tisk soudí, že může býti na nich trochu pravdy, ježto Turecko cítí již nedostatek střeliva a nemá naděje na rychlou pomoc, ježto Rumunska odepřelo dovoliti průvoz střeliva skrze svoje území.

Půl milionu Angličanů na bitevní línii.

V přítomné době nalézá se na bitevní línii ve Francii třináct set divísi anglického vojska, čili 420,000 až 440,000 mužů. Jak mnoho Angličanů nalézá se v Dardanellách, není jisto. Odhaduje se ale jejich počet na 120,000 mužů.

MALÝ OZNAMOVATEL

Pod tímto ohlavením uveteřbu jame různá menší oznamení jako: **Příjme se — Prodá se — Koupi neb vymění se — Hledá se — atd.** Za oznamky v Malém Oznamovateli pobíráme za jedno uveteřbení 1 cent za každé slovo — každá řádice počítá se též za slovo. Mají-li dotazy býti adresovány na administraci, oznamovatel musí poštovat sám braditi Oznamky uveteřbu se jen tehdy, je-li obnos příložen — jinak zůstanou nepovímanými. — **Meziobčanské oznamky** než za 25c nepřijímáme. Napíšte si oznamku ještě dnes, spojtejte slova a dle toho, kolikrát přejete si mít oznamku u veřejného, obnos přílože a nám zašlete. S výsledkem jistě bude více než spokojen. Dopisy a dresyjte na: Pokrok Publ. Co., 1417-1419 So. 13. Str., Omaha, Nebraska.

NA PRODEJ.

PRODÁM za vhodných podmínek hodinářský a zlatnický obchod — náčiní i zboží. Výborná příležitost pro dobrého hodináře — Čecha. Budeš-li drobností odějí James Uherka, Tyndall, So. Dak. — Advertisement 52-3c.

NA PRODEJ — 80 akrů, 4 míle na sever a půl míle na západ od Wilber, dobrá farma — za \$5,500. Dopisujte na Frank Charvat, Tobias, Nebr. — Advertisement 52-3p.

FREEE KOL WILLISTON, N. D. v okrese Williston, na území Great North ern. Přímé spojení se St. Paul a Chicou a s tichomořskými pobřežím. Pozemky s plnou palouhou; bobák plavá v jímě vespod, dobrá voda; Hojně úrodná půda, křídlice a vojsky. Dobytkářství i mlékaření prospívá. Laciné úhlí, ná vše dobrý odbyt. Akc. \$15-45, dle zážehání neb voličem od drahy. eSverní Dakota učinila velký pokrok za posledních 10 let, vnujte li více poznání krajané. Přiznání platětní post minky! Píšte — Charles Růžicka, Box 216, Williston, No. Dak. — Advertisement 52-4

MÁLO potřebovaný 2 H. P. gasolinový engine za \$30.00, 1239 South 14. St. Advertisement 49-7c

"HUS PŘED KOSTNICKÝM KONCILEM", krásný obraz v barvěch, 11x 18 palech, za 25c zasl. váno: R. Sza latnav, 512 East 79. Str., New York, N. Y. — Advertisement 52-3p.

PŘIJME SE.

DR. LEE W. EDWARDS — 1661 dle starého způsobu po staletí v Čechách známého "napravování". Tento způsob léčení je úplné bez léků a sedává vá se s velkým úspěchem. Seběžší vám něco, nechte se "napraviti" a budete přesvědčeni. Dr. Lee W. Edwards, pokoje od 1 do 8, 24, a Far nam Str., Omaha. — Advertisement 43-3m.

PŘIJME SE dobře obeznámený, vzdělaný prodávající pro jednu z nejlepších na život pojišťujících společností na velmi liberální podmínky. Provozování obchodu jej naučíme. Přihlaste se osobně odpoledne mezi 4 a 5 hod. v pokoji, číslo 539, Brandeis Bldg., Omaha. — Advertisement 50-3c.

PŘIJMOU SE děvčata. Zavolejte Douglas 159. Omaha Paper Stock Co., 18. a Marry ul., Omaha. — Advertisement 1-4c.

PRONAJME SE ihned nový rohový úm, o sedmi světlých, moderně zařízený, na severovýchodním rohu 15. a Center ul.; krásný trávník, stinná stromy, v basementě prádelna. Hlaste se v čís. 1415 jižní 15. ul. — Advertisement 1-3p.

PRONAJME SE ihned pěkné zařízený rohový pokoj, zvláštní věch. Koupejna po ruce. Mista dost pro dva pány. Hlaste se v grocerním obchodě na 14. a Hickory ul. — Advertisement 1-3p.

A. B. ČAPEK JOS. CHLEBORÁD "Svůj k svému"
Krajané, když hodláte koupit, prodát, změnit neb pronajmout městské majetky, farmy, různé obchody, stavení domů, tu a dá věrou obraťte se na:

ČAPEK A CHLEBORÁD
207 Brandeis Theatre
Phone: Douglas 5534.
OMAHA NEBRASKA

JOS. T. VOTAVA PRAVNÍK
Úřadovna: čis. pokoje 500
Nee Building.
Telefon: Douglas 631.
OMAHA NEBRASKA

TAROKY — TAROKY — svlaště dobré za \$1.00, počítou \$1.10. — Pokrok Publishing Co., 1417-19 So. 13. Str., Omaha, Neb.

SKOTSKÉ ŽENY, PRACUJÍCÍ V TOVÁRNÁCH NA STŘELIVO.

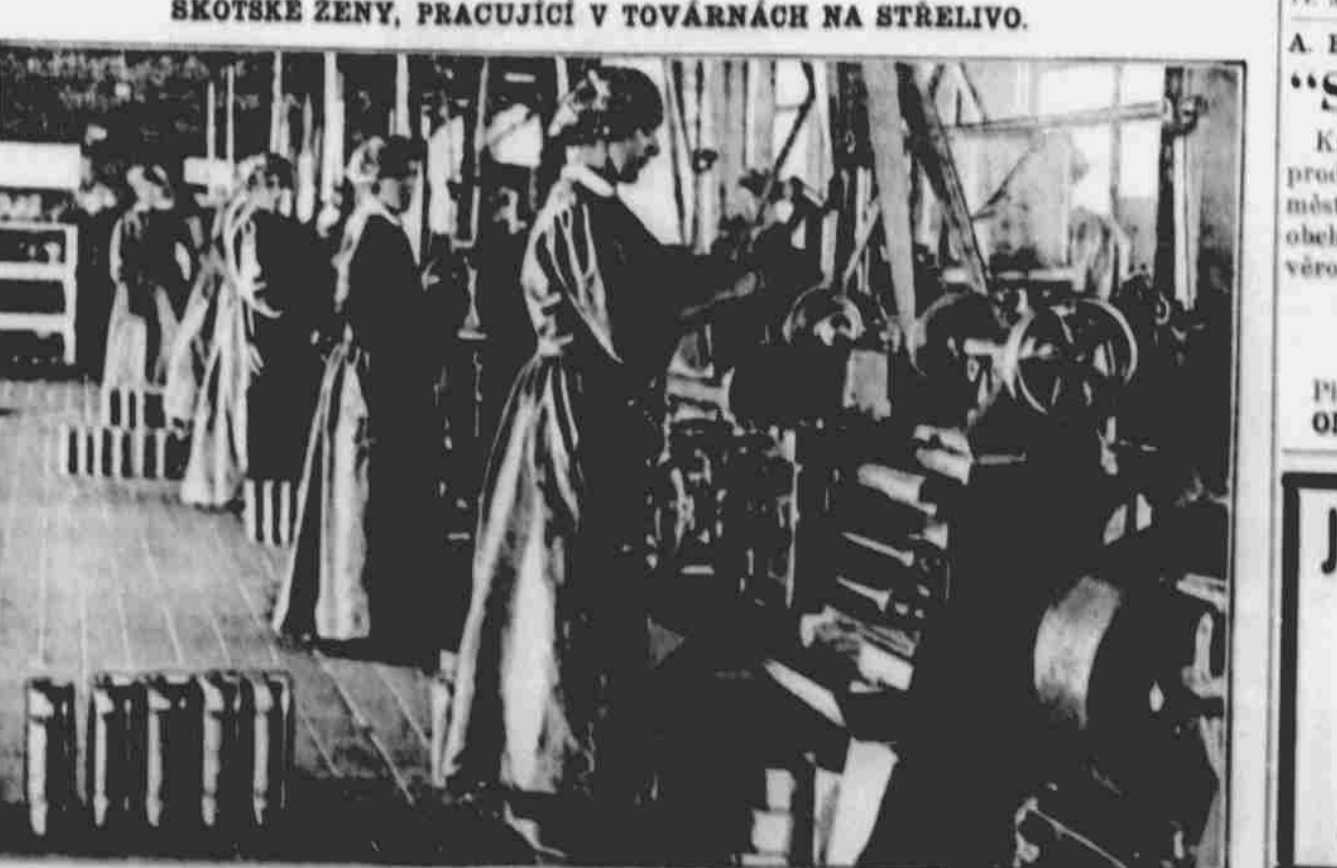

Photo by American Press Association.
Škotské ženy osvědčily upřímnou vlasteneckou příkladem se do anglických zbrojovek do práce. Zbrojovky tyto nemohly vyrobiti dostatek střeliva následkem nedostatku pracovních sil. Ženy snaží se tomuto nedostatku odpomoci.